

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра теоретичних основ олімпійського та професійного спорту

Код РПНД О84544

Слободян С. О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Проблеми допінгу в олімпійському та професійному спорті
Doping Problems in Olympic and Professional Sports

рівень вищої освіти _____ другий(магістерський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Миколаїв – 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «ПРОБЛЕМИ ДОПІНГУ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 017 Фізична культура і спорт, освітня програма Олімпійський та професійний спорт

«26» серпня 2022 року. 13 с.

Розробник: *Наконечний І. В.*, доктор біологічних наук, професор кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ПРОБЛЕМИ ДОПІНГУ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ» узгоджено з гарантом освітньої програми (гарантами освітніх програм)

Гарант освітньої програми «Олімпійський та професійний спорт»
кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент, завідувач кафедри теоретичних основ
олімпійського та професійного спорту (ТООПС)

Ольга КУВАЛДІНА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ПРОБЛЕМИ ДОПІНГУ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ» розглянуто на засіданні кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Ольга КУВАЛДІНА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ПРОБЛЕМИ ДОПІНГУ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ» розглянуто Науково-методичною комісією *Навчально-наукового гуманітарного інституту*

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Голова

Олег БОБІНА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ПРОБЛЕМИ ДОПІНГУ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «ПРОБЛЕМИ ДОПІНГУ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 6 від «29» серпня 2022 р.

Голова НМР НУК

Євген ТРУШЛЯКОВ

© НУК, 2022

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	5
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування.....	9
7. Форми поточного та підсумкового контролю	9
8. Критерії оцінювання результатів навчання	11
9. Засоби навчання	11
10. Рекомендовані джерела інформації.....	12

ВСТУП

Анотація

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Проблеми допінгу в Олімпійському та професійному спорті» складена відповідно до освітньо-професійної програми другого рівня освітньої підготовки фахівців галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Сутність навчальної дисципліни пов'язана із формуванням визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності набутих теоретичних знань та умінь.

У процесі навчання магістранти знайомляться із основними засадами Антидопінгової декларації МОК (2011), набувають знань щодо відповідного переліку препаратів і речовин, визначених в якості допінгу, а також вивчають правила та показання щодо використання основних класів дозволених енергетичних засобів, лікувальних та вітамінізованих препаратів. Головною задачею курсу є набуття знань про види допінгів, які заборонені для використання у спорті, механізм їх дії та побічні ефекти від їхнього використання.

Ключові слова: допінг, основні методи антидопінгового контролю, засоби корекції та відновлення організму.

Abstract

The program of study of the normative academic discipline "Doping Problems in Olympic and Professional Sports" is laid in accordance with the educational and professional program of the second level of educational training of specialists in the field of knowledge 01 "Education / Pedagogy" of specialty 017 "Physical Culture and Sports". The purpose of the discipline is the formation of general and professional competencies defined by the educational and professional program, in particular the ability to apply the acquired theoretical knowledge and skills in professional activities.

In the process of training, undergraduates get acquainted with the basic principles of the IOC Anti-Doping Declaration (2011), acquire knowledge of the relevant list of drugs and substances defined as doping, and also study the rules and indications for use of the main classes of permitted energy products, therapeutic and fortified drugs. About the types of doping that are prohibited for use in sports, the mechanism of their action and the side effects of their use. When teaching the course, disciplines use inter-subject relations with the following disciplines: "Human Physiology", "Physiology of Sports", "Biochemistry of Sports".

Key words: doping, basic methods of anti-doping control, means of correction and restoration of the body.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт Освітня програма «Олімпійський та професійний спорт»	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Лекцій	
		15 год.	6 год.
		Практичні	
		15 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: другий (магістерський)	Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: комбінована	

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «ПРОБЛЕМИ ДОПІНГУ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ» є засвоєння слухачами курсу основних вимог і положень Антидопінгової програми МОК. Магістранти вивчають фізіологічні, медичні та правові аспекти допінгу в спорті. Також надаються короткі екскурси щодо історії використання допінгу у спорті, статистику розповсюдження допінгу у сучасному Олімпійському спорті, та новітні дані щодо боротьби Міжнародного Олімпійського комітету з використанням допінгу. Акцентована увага слухачів на засвоєнні матеріалу щодо сучасних методів антидопінгового контролю та можливих шляхів вирішення проблеми допінгу у сучасному спорті.

Основним завданням вивчення дисципліни «Проблеми допінгу в Олімпійському та професійному спорті» є формування у магістрів глибоких знань щодо профілактики і недопущення допінгу в спорті. Відповідно до освітньо-професійної програми передбачається набуття таких компетентностей:

- ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.
- СК 12. Здатність застосувати знання щодо сучасних методів антидопінгового контролю та можливих шляхів вирішення проблеми допінгу у сучасному спорті, розуміти фізіологічні, медичні та правові аспекти допінгу в Олімпійському та професійному спорті.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни немає, так як вона викладається в 1 семестрі.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

За результатами вивчення курсу дисципліни згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістри повинні:

знати: коротку історію розповсюдження допінгу у спорті; класифікацію допінгових засобів і методів; коротку характеристику основних груп заборонених речовин і методів; роль Міжнародного Олімпійського комітету і Всесвітнього антидопінгового агентства у боротьбі з використанням допінгу у спорті.

вміти: використовувати отримані знання стосовно роз'яснювальної роботи серед спортсменів по недопущенню використання заборонених речовин і методів у спортивній практиці.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у магістрантів таких результатів навчання:

• ПРН 12. Застосувати знання щодо сучасних методів антидопінгового контролю та можливих шляхів вирішення проблеми допінгу у сучасному спорті, розуміти фізіологічні, медичні та правові аспекти допінгу в Олімпійському та професійному спорті.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Допінг у спорті та його сутність

Тема 1. Вступна лекція. Поняття про допінг та його недопущення

Сутність терміну та поняття «Допінг». Загальні історичні відомості про допінг та допінгові засоби та їх використання. Допінг в античні часи, середні віка та сучасні допінги. Допінги під час військових дій. Особливості використання допінгів у різних видах спорту та в інших сферах життя.

Література: [1, 2, 3, 4], [5] стор. 21–37.

Тема 2. Допінги у спорті, етичні та медичні аспекти їх використання

Класифікація допінгових засобів і методів. Заборонений список препаратів. Критерії включення речовин і методів до забороненого списку. Медичні, психічні та генетичні наслідки вживання допінгу. Біологічно-активні речовини (БАР) та їх відмінності від допінгових препаратів. Дозволи на терапевтичне використання («ДТВ»).

Література: [6] стор. 68–76

Тема 3. Проблема допінгу в сучасному спорті

Допінг-скандали у спорті вищих досягнень. Політика подвійних стандартів. Змагальні та тренувальні навантаження у сучасному спорті і боротьба із застосуванням допінгу. Гласність і конфіденційність. Боротьба із допінгом як бізнес. Взаємодія ВАДА, професійних міжнародних та національних федерацій. Вплив антидопінгової політики та практики на медичне забезпечення спортсменів. Антидопінгова діяльність, фармакологічна наука та фармацевтична промисловість.

Література: [7] стор. 82–93.

Змістовий модуль 2. Правові аспекти міжнародної боротьби з допінгом

Тема 4. Допінг-контроль у сучасному спорті

Законодавча база антидопінгового контролю у міжнародному спорті: міжнародні конвенції; документація ВАДА; Боротьба МОК з використанням допінгу; Створення Всесвітнього антидопінгового агентства, його структура та напрями діяльності.

Антидопінговий Кодексу і його основні положення. Санкції, що застосовуються до спортсменів, викритих у застосуванні допінгу.

Література: [8] стор. 173–176.

Тема 5. Організаційно-правові основи антидопінгового контролю в Україні

Організаційна структура антидопінгового контролю в Україні. Нормативні документи України в сфері антидопінгової діяльності. Функціонування та вимоги служб антидопінгового контролю в Україні та в міжнародній сфері. Відповідальність за порушення антидопінгових правил та законодавства про антидопінговий контроль.

Література: [15] стор. 23-27, 223-229.

Тема 6. Права і обов'язки спортсменів щодо боротьби із допінгом

Етапи процедури стандартного допінг-контролю. Документація, її оформлення. Особливості допінг-контролю після хвороби. Фармакологічні лікувальні препарати та їх можливий вплив на результати допінг-контролю. Біологічні природні та синтетичні стимулятори, гормональні препарати, сфера їх використання в медицині та обмеження в застосуванні спортсменами.

Література: [17] стор. 21–22.

Тема 7. Недопущення випадкових порушень антидопінгових вимог

Дії спортсмена при хворобі. Надання інформації про місцезнаходження, про діагноз та схему лікування. Поняття про міжнародний класифікатор хвороб та медичний протокол лікувальної діяльності. Обговорення з лікарем і тренером схеми фармацевтичного впливу на організм, у т. ч. з урахуванням антидопінгового законодавства щодо спортсменів. Особливості лікувально-фармацевтичного забезпечення у спорті вищих досягнень.

Література: [15] стор. 150–155.

Тема 8. Енергетики і біологічно-активні препарати та правила їх застосування

Правові та медичні аспекти використання енергетичних та вітамінних препаратів у спорті.

Література: [14] стор. 57–63.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Змістовий модуль 1. Допінг у спорті та його сутність								
Тема 1. Вступна лекція. Поняття про допінг та його недопущення	10	2	2	6	10	1	–	9
Тема 2. Допінги у спорті, етичні та медичні аспекти їх використання	10	2	2	6	10	–	1	9
Тема 3. Проблема допінгу в сучасному спорті	10	2	2	6	10	1	1	8
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	6	6	18	30	2	2	26
Змістовий модуль 2. Правові аспекти міжнародної боротьби з допінгом								
Тема 4. Допінг-контроль у сучасному спорті	12	2	2	8	12	–	1	11
Тема 5. Організаційно-правові основи антидопінгового контролю в Україні	12	2	2	8	12	1	–	11

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 6. Права і обов'язки спортсменів щодо боротьби із допінгом	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 7. Недопущення випадкових порушень антидопінгових вимог	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 8. Енергетики і біологічно-активні препарати та правила їх застосування	12	1	1	10	12	1	1	10
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	60	9	9	42	60	4	4	52
Разом за курсом	90	15	15	60	90	6	6	78

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття про допінг та його недопущення	2	–
2	Допінги у спорті, етичні та медичні аспекти їх використання	2	1
3	Проблема допінгу в сучасному спорті	2	1
4	Допінг-контроль у сучасному спорті	2	1
5	Організаційно-правові основи антидопінгового контролю в Україні	2	–
6	Права і обов'язки спортсменів щодо боротьби із допінгом	2	1
7	Недопущення випадкових порушень антидопінгових вимог	2	1
8	Енергетики і біологічно-активні препарати та правила їх застосування	1	1
Разом		15	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – **1 година на 1 лекцію;**
- підготовка до практичних занять – **2-4 год./1 заняття;**
- написання рефератів, домашньої контрольної роботи, перекладу, аналітичний огляд, (обсяг однієї роботи 10-20 аркушів А4) – **мінімум 15 годин на 1 роботу;**
- підготовка до контрольних заходів – **(15-30) год. на 1 захід.**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних занять	30	30
2	Підготовка до лекційного заняття	20	28
3	Підготовка до контрольних заходів	10	20
Разом		60	78

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДІВ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання: способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме (обрати необхідне):

- **для всіх видів занять:** лекція; бесіда; обговорення матеріалів; робота з літературою; пояснення; дискусія; демонстрування;
- **для лекційних занять:** лекція; ілюстрування; відеометод;
- **для практичних занять:** практична робота – постановка простих тестів на окремі види допінгових речовин; фронтальне опитування; контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей);
- **методи контролю і самоконтролю:** підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарських, тощо); самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; ведення конспектів самопідготовки і підготовка письмових робіт; підготовка до іспиту.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання виступають:

- **поточний контроль** здійснюється під час проведення практичних занять в усній та письмовій формах за такими видами: опитування; перевірка завдань для самостійної роботи; перевірка матеріалів самопідготовки;
- **підсумковий контроль** – іспит; тестові завдання; підготовка та захист реферату; підготовка виступу та презентації на конференціях та інших наукових заходах.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту (за його наявності). У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 100 балів (у разі відсутності заключного іспиту). Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше). Питома вага заключного іспиту (при його наявності) в загальній системі оцінок – 40 балів. Право здавати заключний іспит дається студенту, який з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заключного іспиту набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту (за його наявності).

Поточний контроль проводиться на кожному лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на лабораторних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чиним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Відповіді при опитуваннях під час практичних занять

Бали	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 40 (8 занять по 5 балів).</i>	

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Контрольна робота	Критерії оцінювання
30-29	Робота розкриває тему, основні питання, висвітлено причинно-наслідкові зв'язки, зроблено висновки. Робота має всі необхідні структурні елементи. Відповідно оформлена. Оригінальна. Відсутні помилки: граматичні і орфографічні.
28-25	Робота в цілому розкриває тему і основні питання, частково висвітленні причинно-наслідкові зв'язки. Висновки не в повному обсязі. Робота має всі необхідні структурні елементи. Відповідно оформлена. Відсутні значні помилки. є окремі, несуттєві загальні зауваження.
24-15	Робота відповідає вище наведеним критеріям, але має ряд недоліків в розкритті теми, висвітлення причинно-наслідкових зв'язків часткове, часткові висновки. Відступ від стандартів оформлення.
14-1	Сутність теми не розкрита. Робота містить суттєві недоліки. Неохайна. Суттєві відступи від стандартів оформлення.
0	Текст і зміст роботи не відповідає темі. Робота має неохайний вигляд. Студенти не розуміє питання теми.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 30 балів</i>	

Екзамен проводиться у комбінованій формі (письмові відповіді та усний захист). До екзаменаційного білету входить чотири питання. Кожне питання оцінюється у 10 балів. Максимально за іспит студент може отримати 4х10 балів = 40 балів.

Екзамен	Критерії оцінювання
10-8	Робота розкриває тему, основні питання, висвітлено причинно-наслідкові зв'язки, зроблено висновки. Робота має всі необхідні структурні елементи. Відповідно оформлена. Оригінальна. Відсутні помилки: граматичні і орфографічні.
7-6	Робота в цілому розкриває тему і основні питання, частково висвітленні причинно-наслідкові зв'язки. Висновки не в повному обсязі. Робота має всі необхідні структурні елементи. Відповідно оформлена. Відсутні значні помилки. є окремі, несуттєві загальні зауваження.
5-3	Робота відповідає вище наведеним критеріям, але має ряд недоліків в розкритті теми, висвітлення причинно-наслідкових зв'язків часткове, часткові висновки. Відступ від стандартів оформлення.
2-1	Сутність теми не розкрита. Робота містить суттєві недоліки. Неохайна. Суттєві відступи від стандартів оформлення.
0	Текст і зміст роботи не відповідає темі. Робота має неохайний вигляд. Студенти не розуміє питання теми.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 40 балів	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Опитування на практичних заняттях	8x5 балів=40 балів	6x5 балів=30 балів
Тестування – модульна КР	2x10 балів=20 балів	–
Контрольна робота	–	30 балів
Іспит	40 балів	40 балів
Всього	100	100

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	T1	Практичні заняття	5		
	T2	Практичні заняття	5	Практичні заняття	5
	T3	Практичні заняття	5	Практичні заняття	5
	ПМК	Тестування	10		–
ЗМ2	T4	Практичні заняття	5	Практичні заняття	5
	T5	Практичні заняття	5		–
	T6	Практичні заняття	5	Практичні заняття	5
	T7	Практичні заняття	5	Практичні заняття	5
	T8	Практичні заняття	5	Практичні заняття	5
	ПМК	Тестування	10		–
Контрольна робота			–		30
Іспит			40		40
Сума			100		100

9. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

1. Лекційна аудиторія
2. Клас для практичних занять
3. Вимірювальне лабораторне обладнання (загально-хімічна та біохімічна структура)

4. Графічні засоби (плакати, схеми).
5. Засоби мультимедіа.
6. Бібліотечні фонди (підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про антидопінговий контроль у спорті: Закон України від 07.02.2017 р. № 1835-VIII. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-19>.
2. Акуленко Т. М. Особливості відповідальності за вживання допінгу в спорті: міжнародно-правовий аспект. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 10. С. 208-213. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2019.10.3>
3. Акуленко Т. М. Спортивний арбітражний суд у вирішенні спорів щодо вживання допінгу: теоретико-правовий аспект. *Стан та перспективи розвитку юридичної науки : матеріали міжнародної науково- 194 практичної конференції (м. Дніпро, 6–7 вересня 2019 р.)*. Дніпро: ГО «Правовий світ», 2019. С. 116-120.
4. Андрейченко С. С. Міжнародне спортивне право: доктринальне обґрунтування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 377-380. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2020/91.pdf.
5. Антидопінгові правила Національного антидопінгового центру. Київ, 2016. 96 с.
6. Башкін І. М., Корж В. П., Курліщук І. М. Характеристика субстанцій, що входять до міжнародного стандарту ВАДА «Заборонений список». Київ, 2019. 165 с.
7. Всесвітній антидопінговий кодекс. Київ, 2015. 133 с.
8. Допинг и эргогенные средства в спорте / под ред. В. Н. Платонова. Киев: Олимпийская литература, 2003. 576 с.
9. Заборонений список 2017. Міжнародний стандарт. Всесвітнє антидопінгове агентство. Монреаль, 2017. 20 с.
10. Заборонений список 2018. Міжнародний стандарт. Всесвітнє антидопінгове агентство. Монреаль, 2018. 15 с.
11. Земцова І. І. Сучасні концепції харчування спортсменів. Спортивна медицина. Житомир: Олимп. л-ра, 2012. С. 77-84.
12. Образовательная брошюра «Допинг». *Официальный сайт ЮНЕСКО*. URL: <http://www.unesco.org/new/ru/social-and-humansciences/themes/anti-doping/education-resources/doping-education-brochure/>.
13. Питание спортсменов / пер. с англ.; под ред. Кристин А. Розенблюм. Киев: Олимпийская литература, 2011. 535 с.
14. Платонов В. Н. Допинг в спорте и проблемы фармакологического обеспечения подготовки спортсменов. Москва : Советский спорт, 2010. 306 с.
15. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и её практическое применение. Киев: Олимп. лит-ра, 2015. Кн. 1. 2015. 680 с.
16. Седьмая сессия Конференции сторон Международной конвенции о борьбе с допингом в спорте. ЮНЕСКО. URL: <https://ru.unesco.org/themes/sport-and-anti-doping/cop7>.
17. Фармакология спорта / под общ. ред. С. А. Олейника, Л. М. Гуниной, Р. Д. Сейфуллы. Киев: Олимпийская литература, 2010. 639 с.

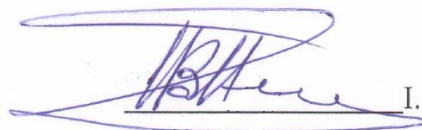
Допоміжна література

1. Акуленко Т. М. Вирішення спорів щодо вживання допінгу в Спортивному арбітражному суді. *Гілея : науковий вісник*. 2019. Вип. 148 (№ 9). С. 7-11.
2. Короткий Т. Р., Хендель Н. В. Міжнародні стандарти у сфері боротьби з допінгом. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2020. № 23. С. 148-154.
3. Сергієнко В. М., Корж С. О. Поняття допінгу та нормативноправове регулювання боротьби з цим явищем у спорті. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 3. (110). С. 516-519.
4. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Рішення міжнародних судових органів у контексті реалізації норм міжнародних договорів. *Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського* : моногр. / авт. кол.; за ред. В. М. Репецького та В. В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. С. 197-217.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. World Anti-Doping Code, 2015. URL: https://www.wadaama.org/sites/default/files/resources/files/wada_antidoping_code_2019_english_final_revised_v1_linked.pdf.
2. World Anti-Doping Code, 2019. URL: <https://www.wadaama.org/en/resources/the-code/world-anti-doping-code>.
3. World Conference on Doping in Sport. URL: http://www.coe.int/fr/web/deputy-secretary-general/speeches/-/asset_publisher/Gt0K7o1XnY6l/content/world-conference-on-doping-in-sport.
4. Національний Олімпійський комітет – <http://www.noc-ukr.org/>.
5. Міжнародний Олімпійський комітет – <http://www.olympic.org/>.
6. Освітній портал «Веспо» – www.vespo.com.ua.
7. Всесвітня антидопінгова агенція – <https://www.wada-ama.org/>.
8. Національний антидопінговий центр – <http://www.nadc.org.ua/>.
9. Сайт з методології наукових досліджень з електронною бібліотекою – <http://www.ustoichivo.ru/>.
10. ILAC – WADA PARTNERSHIP. URL: <https://ilac.org/aboutilac/partnerships/international-partners/wada/>.
11. WADA announces Program Development and NADO/RADO Relations Team, 2019. URL: <https://www.wada-ama.org/en/media/news/2019-10/wada-announces-program-development-and-nadorado-relations-team>.
12. WADA International standard for therapeutic use exemptions (TUE). 2018. URL: <https://www.usada.org/wp-content/uploads/WADA-ISTUE.pdf>.
13. WADA Statutes. URL: <https://www.wadaama.org/en/resources/legal/wada-statutes> 219. WADA, Dick Pound push back on ‘inexplicable’ critique from U.S. government The Washington Post, 2020. URL: <https://www.washingtonpost.com/sports/2020/07/06/wada-dick-pound-push-backinexplicable-critique-us-government/>.

Розробник програми

І. В. Наконечний